

SZKOLNY PROGRAM

WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

PUBLICZNEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ
im. PRZYJAŹNI POLSKO - WĘGERSKIEJ
W PRZEWODOWIE PODUCHOWNYM
Rok szkolny 2023 - 2024

**"Człowiek jest odpowiedzialny nie tylko za uczucia, które ma dla innych,
ale i za te, które w innych budzi."**

Kardynał Stefan Wyszyński

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest uchwalany przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz. U. 2021poz.1762 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz. U. 2021r. poz. 1915).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz. U. 2021 r. poz. 1082).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. 2021 r. poz.1119).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U.2020 r. poz.2050).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U.2021 r. poz.276).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 1449).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z 22 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2022 r. poz. 1594).
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. 2020 r. poz. 685).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.
- „Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny” - zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19.

- Koncepcja Pracy Szkoły oraz Statut Szkoły (ewaluowane na bieżąco zgodnie z rozporządzeniami MEN).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej.

Ponadto wykorzystano:

1. Wytyczne polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024:

- Kontynuacja działań na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, w tym wsparcie powrotu do szkół języka łacińskiego jako drugiego języka obcego.
- Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.
- Doskonalenie kompetencji dyrektorów szkół i nauczycieli w zakresie warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego.
- Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
- Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
- Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz

krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.

- Rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.

WPROWADZENIE:

Wychowanie jest uczeniem się szczególnego rodzaju, jest uczeniem się postaw, rozwijaniem wrażliwości a także odkrywaniem swoich mocnych i słabych stron. Jest uczeniem się konstruktywnego radzenia sobie z własnymi brakami, trudnościami i negatywnymi emocjami. Jest budowaniem samego siebie. Szkoła nasza uczestniczy w tym procesie poprzez stwarzanie dziecku warunków do całościowego rozwoju wszystkich sfer osobowości i udzielanie wsparcia rodzinie w wychowaniu młodego człowieka. Niezwykle ważne jest więc uzgodnienie stanowiska wychowawczego pomiędzy szkołą a domem rodzinnym. Obie strony będą współdziałać i wspierać się w dążeniu do wszechstronnego rozwoju dzieci i zapewnienia im bezpieczeństwa. Tylko ścisły kontakt domu ze szkołą i konsekwentne przestrzeganie ustalonych norm wychowawczych może przynieść oczekiwane efekty.

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie. Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posilkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego

i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

Realizacja Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego zgodnie z jego założeniami ma doprowadzić do aktywnego rozwoju wszystkich sfer osobowości ucznia i umożliwić mu osiągnięcie szeroko rozumianego sukcesu. Zaspokajając jego potrzeby, nauczyciele, a w szczególności wychowawcy kształtują samodzielne myślenie, budują wzajemne zaufanie, uczą otwartości na drugiego człowieka, wskazują jak radzić sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi, wprowadzają normy sprzyjające postawom etycznym, zdrowemu stylowi życia bez substancji psychoaktywnych, wypracowują sposoby radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, dostarczają wiedzy o dobrym i zdrowym stylu życia, dają osobiste wsparcie.

Chcemy, aby nasza szkoła była bezpieczna, panował w niej klimat sprzyjający pracy uczniów i nauczycieli. Dążymy do tego, aby nasi uczniowie byli kulturalni, odpowiedzialni, komunikatywni, kreatywni i empatyczni, aby panowało poczucie przynależności do grupy (klasy, szkoły), którą łączą więzi koleżeństwa i przyjaźni.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów i pozostałymi pracownikami szkoły, przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Zakładamy, że w wyniku systematycznego, skorelowanego i spójnego oddziaływania wychowawczo-profilaktycznego uda się nam przygotować uczniów do zgodnego współżycia z ludźmi. Będziemy dążyć do tego, żeby nasi wychowankowie byli: uczciwi, wiarygodni, odpowiedzialni, wytrwali, wrażliwi na krzywdę innych, kreatywni, przedsiębiorczy, aby nie stosowali przemocy słownej, fizycznej i psychicznej, mieli wysoką kulturę osobistą i gotowość do uczestnictwa w kulturze. Ważne jest też, aby uczniowie przestrzegali zasad zdrowego stylu życia, nie ulegali nałogom, kształtowali postawy obywatelskie,

postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji, pogłębiali świadomość ekologiczną, poznawali dziedzictwo kulturowe naszego narodu, Europy i świata i rozwijali swoje zainteresowania i pasje.

Program stanowi ogólny zarys działań wychowawczo - profilaktycznych szkoły i rodziców. Szczegółowe programy wychowawcze dla każdego oddziału opracowują wspólnie wychowawcy i rodzice, uwzględniając możliwości i potrzeby zespołu klasowego.

Poprzez działanie naszego programu dążymy do zintegrowania środowiska uczniów, nauczycieli, rodziców.

WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE PRIORYTETY SZKOŁY:

- Szkoła organizuje proces rozwoju ucznia ukierunkowany na jego sukces.
- Aktywnie wspiera uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, dba o wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci.
- Rozwija pasje i zainteresowania uczniów, indywidualizuje proces nauczania.
- Kształtuje postawy sprzyjające dalszemu rozwojowi indywidualnemu i społecznemu uczniów, w tym postawy obywatelskie.
- Zapobiega wszelkiej dyskryminacji.
- Uwrażliwia na potrzeby innych.
- Wszyscy pracownicy szkoły dbają o jednolitość oddziaływań wychowawczych.
- Atmosfera szkoły sprzyja efektywnej i twórczej pracy.
- Eliminuje zagrożenia, podejmuje działania profilaktyczne.
- Wspiera wychowawczą funkcję rodziny.
- Szkoła integruje się ze środowiskiem lokalnym i promuje swoją działalność, w tym środowisku.

**REALIZUJĄC ZADANIA PROGRAMU WYCHOWAWCZO -
PROFILAKTYCZNEGO PRACOWNICY SZKOŁY WSPÓLNIE**

Z RODZICAMI BĘDĄ:

- tworzyć bezpieczne i przyjazne środowisko szkolne,
- rozwijać w uczniach dociekliwość poznawczą ukierunkowaną na zdobywanie wiedzy,
- rozwijać świadomość życiowej użyteczności poszczególnych przedmiotów szkolnych i całej edukacji na danym etapie,
- uczyć efektywnego współdziałania w zespole i pracy w grupie,
- dostrzegać w każdym uczniu ukryte możliwości i zdolności i rozwijać je, aby uczeń był kreatywny i miał świadomość wartości swoich działań twórczych,
- przygotowywać uczniów do życia we współczesnym świecie poprzez ukazywanie różnych aspektów życia społecznego wraz z jego zagrożeniami,
- doprowadzać do uzyskania przez uczniów takich kompetencji, które jako absolwentowi szkoły podstawowej będą niezbędne do osiągnięcia sukcesu w szkole wyższego stopnia,
- pomagać uczniom w rozpoznawaniu wartości, ich hierarchizacji oraz dokonywaniu wyborów,
- inspirować odpowiednie procesy wychowawcze polegające na eliminacji negatywnych i aspołecznych zachowań,
- wypracowywać warunki do jak najbardziej optymalnej współpracy z rodzicami,
- szanować godność każdego wychowanka i przestrzegać jego praw,
- kształtować postawy patriotyczne i kultywować tradycje szkolne, lokalne, narodowe,
- współtworzyć życzliwą, serdeczną atmosferę w szkole na drodze wzajemnego szacunku, pozytywnej samooceny i tolerancji.

FORMY REALIZACJI

- rozwijanie samorządności uczniów,
- zajęcia otwarte prowadzone przez nauczycieli,
- konsultacje indywidualne,
- organizacja pomocy koleżeńskiej,
- wycieczki klasowe,
- udział w imprezach okolicznościowych i apelach szkolnych,
- udział w akcjach charytatywnych,
- organizacja i udział w imprezach sportowych,
- organizowanie konkursów,
- indywidualna praca z uczniem zdolnym i uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- prezentacja osiągnięć uczniów (np. wystawy prac dzieci, koncerty, gazetka szkolna „Tornister”),
- efektywna współpraca z rodzicami,
- organizacja zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych,
- organizacja zajęć wyrównawczych i kół zainteresowań.

DIAGNOZA SYTUACJI WYCHOWAWCZEJ

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,

- wniosków i analiz (np. wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych),
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (np. koncepcja funkcjonowania i rozwoju szkoły opracowana przez dyrektora, uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców).
- diagnoz przeprowadzonych w maju 2023r.
- sprawozdań półrocznych opracowanych przez wychowawcę.

KRYTERIA EFEKTYWNOŚCI

1. Wszyscy uczniowie naszej szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu.
2. Wszyscy nauczyciele realizują Program Wychowawczo - Profilaktyczny, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają jego treści podczas planowania i realizacji klasowych planów pracy wychowawczej.
3. Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji.

MISJA SZKOŁY

Szkoła Podstawowa im. Przyjaźni Polsko - Węgierskiej w Przewodowie Poduchownym to placówka oświatowa znana w lokalnym środowisku ze względu na bogatą historię i tradycję.

Celem działalności Szkoły jest wspomaganie, w miarę posiadanych zasobów, wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia oraz zapewnienie mu bezpieczeństwa fizycznego i emocjonalnego. Wspieranie uczniów w procesie zdobywania wiedzy, sprawności, postaw i nawyków, doprowadzenie do tego, aby uczniowie poprzez wiedzę, umiejętności i postawy społeczne

zdobyte w procesie dydaktyczno-wychowawczym byli przygotowani do racjonalnego i godnego życia w warunkach współczesnego świata.

Uważamy, że najlepsze efekty osiągniemy poprzez integrację środowiska Nauczycieli -Uczniów-Rodziców. Współpraca pozwoli nam na kompleksowe działania i wpłynie na zwiększenie poczucia bezpieczeństwa.

Elementem niezbędnym i kluczowym w budowaniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły było ustalenie najważniejszych wartości dla naszej społeczności szkolnej.

Wartości jakimi się kierujemy to: szacunek, uczciwość, zrozumienie, poczucie własnej godności i tolerancja. W pracy odwołujemy się do tradycji szkoły, a naszą dewizą jest życzliwość i otwartość.

Wysoki priorytet ma także profilaktyka i działania promocyjne na rzecz wsparcia psychicznego uczniów w trakcie i po wygaśnięciu epidemii COVID-19. Misją szkoły jest „osiągnięcie zaburzonej równowagi między przewartościowanym nauczaniem a niedowartościowanym wychowaniem uzupełnianym o profilaktykę” (patrz: *Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego.”*).

SYLWETKA ABSOLWENTA

Dążeniem naszej szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych,

- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi (np. COVID-19),
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego),
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień),
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,
- inne (ważne z perspektywy przyjętych wartości oraz celów wychowawczych i profilaktycznych szkoły).

UCZESTNICY PROGRAMU WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze Statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- stwarza warunki do przestrzegania w szkole „Wytycznych MEiN, MZ i GIS” obowiązujących w okresie pandemii, zapewnia równowagę

między wymaganiami reżimu sanitarnego a działaniami chroniącymi zdrowie psychiczne uczniów (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),

- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,
- dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów – wg *Raportu Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”* rekomendowane są „zwykle rozmowy, zainteresowanie przeżyciami uczniów, proste zabawy integracyjne, wstępne rozpoznanie dotyczące liczby uczniów o bardzo złej kondycji psychicznej”,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagog i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,

- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

1. Rada Pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami czasu epidemii oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją,
- opiniuje i zatwierdza Program Wychowawczo-Profilaktyczny w porozumieniu z Radą Rodziców,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem, pedagogiem specjalnym, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,

- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami epidemii COVID-19,
- przestrzegają reguł sanitarnych określonych w „Wytycznych MEiN, MZ, GIS”, obowiązujących w szkole w okresie epidemii COVID-19,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, ograniczeń i nieprzewidywalnych zmian związanych z epidemią COVID-19,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,

3. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające z długotrwałej izolacji społecznej w okresie epidemii COVID-19,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny,

uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,

- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

4. Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze, promuje metodę pozytywnego dyscyplinowania uczniów,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb szkoły.

5. Pedagog szkolny i psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,

- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

6. Pedagog specjalny

- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami grup wychowawczych lub innymi specjalistami, rodzicami oraz uczniami w:
 - rekomendowaniu dyrektorowi przedszkola, szkoły lub placówki do realizacji działań w zakresie zapewnienia aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów w życiu przedszkola, szkoły i placówki oraz dostępności, o której mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,

-prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki,

- rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,

- określaniu niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia,

- współpracuje z zespołem w zakresie opracowania i realizacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym zapewnienia mu pomocy psychologiczno-pedagogicznej,

- wspiera nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w:

- rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły lub placówki,

- udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniem,

- dostosowaniu sposobów i metod pracy do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz jego możliwości psychofizycznych,

- doborze metod, form kształcenia i środków dydaktycznych do potrzeb uczniów,
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom uczniów i nauczycielom,
- współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami (m.in. poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi, pomocą nauczyciela, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny),
- przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli przedszkola, szkoły lub placówki w zakresie wymienionych wyżej zadań.

7. Rodzice:

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka,
- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców uchwala w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

8. Samorząd Uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu,
- uczestniczy w opiniowaniu dokumentów szkolnych (Statut Szkoły, Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny).

WSPÓŁPRACA ZE ŚRODOWISKIEM LOKALNYM

Środowisko ma ogromny wpływ na rozwój osobowości ucznia. Żeby właściwie wprowadzić uczniów w role społeczne nasza szkoła współpracuje z następującymi instytucjami, zakładami i organizacjami społecznymi:

- Poradnię Pedagogiczno-Psychologiczną w Pułtusku
- Parafią Św. Rocha w Przewodowie Poduchownym
- Ośrodkiem Zdrowia w Przewodowie Poduchownym
- Nadleśnictwem w Pułtusku
- Leśnictwami w Lipnikach i Bulkowie
- Komendą Rejonową Policji w Pułtusku
- Posterunkiem Policji w Świerczach
- Państwową Strażą Pożarną w Pułtusku
- Miejskim Centrum Kultury i Sztuki w Pułtusku
- Gminną Biblioteką Publiczną w Gzach

- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gzach
- Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Gzach
- Domem Pomocy Społecznej w Ołdakach
- Biblioteką Publiczną im. Joachima Lelewela w Pułtusk
- Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Pułtusk
- Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym w Pułtusk
- Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Pułtusk
- Zarządem Oddziału Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Ciechanowie
- Biurem Podróży IRIS z siedzibą w Ciechanowie
- Szkołami podstawowymi na terenie gminy

CEREMONIAŁ I TRADYCJE SZKOŁY

- Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego
- Dzień Papieski
- Dzień Edukacji Narodowej
- Ślubowanie klas pierwszych
- Sprzątanie Świata
- Święto Niepodległości
- Światowy Dzień Pluszowego Misia
- Andrzejki szkolne
- Mikołajki klasowe
- Jasełka
- Wigilie klasowe
- Bale noworoczne (choinka szkolna)
- Dzień Babci i Dziadka
- Walentynki
- Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych
- Dzień Kobiet, Dzień Dziewczyny i Chłopaka

- Święto Szkoły
- Powitanie Wiosny
- Dzień Ziemi
- Święto Konstytucji 3 Maja
- Dzień Rodziny /Dzień Dziecka, Babci, Dziadka, Matki, Ojca/
- Wycieczki klasowe
- Uroczyste pożegnanie absolwentów
- Organizowanie konkursów
- Promowanie najlepszych uczniów, laureatów konkursów
- Wybieranie najlepszego ucznia roku
- Zakończenie roku szkolnego

REALIZOWANE PROGRAMY, PODEJMOWANE AKCJE, PRZEDSIĘWZIĘCIA O CHARAKTERZE WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNYM

- Program „Bezpieczna szkoła”
- Projekt „Szkoła ekologicznie zaangażowana”
- Szkolny Wolontariat
- Akcje: „Sprzątanie świata”, „Dzień Ziemi”, Zbiórka surowców wtórnych
- Program edukacyjny „Czytamy lekturki spod chmurki”
- Udział szkoły w programie „Program dla szkół –owoce i warzywa w szkole”
- Realizowanie kalendarza imprez i uroczystości szkolnych zgodnie z harmonogramem

CELE I ZADANIA WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI

Podstawowym celem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym.

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy,
i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19,
- 1) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
- 2) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej (np. epidemia COVID-19),
- aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,

10) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków (patrz: *Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*).

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- 4) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. wywołanej pandemią COVID-19) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,

- 5) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 6) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 7) poszerzanie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19,
- 8) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej, doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych,
- 9) nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych

z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków przedłużającej się epidemii,

- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,
- 4) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 5) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,

- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- 4) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji,

- 5) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 6) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

**W BIEŻĄCYM ROKU SZKOLNYM NAJWAŻNIEJSZE DZIAŁANIA
W PRACY WYCHOWAWCZEJ SĄ UKIERUNKOWANE NA :**

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy i integracja zespołów rówieśniczych,
- odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie (reintegracja) - eliminację lęku i poczucia zagrożenia, obaw przed porażką w grupie,
- zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19 w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy, wzmacniającej pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,

- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców,
- rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.

ZADANIA PROFILAKTYCZNE PROGRAMU:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia oraz kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji, przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- zapobieganie cyberprzemocy, wykluczeniu, hejtowi, mowie nienawiści,
- budowanie wiary we własne możliwości, poczucia własnej wartości, motywacji wewnętrznej,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie z kryzysem, stresem,
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

Przykładowe obszary tematyki zajęć z wychowawcą:

zdrowie, samopoczucie, uzależnienia behawioralne, radzenie sobie ze stresem, integracja zespołu uczniowskiego - świadome wzmacnianie zespołów rówieśniczych. Zadaniem wychowawcy jest pomoc uczniom w budowanie poczucia wspólnoty i przynależności do społeczności klasy szkolnej poprzez

kultywowanie zwyczajów klasowych i promowanie działań wzmacniających więź i dobrą atmosferę. Tematyka musi być zgodna z programem wychowawczo-profilaktycznym.

Np.:

- Odpowiedzialność za zdrowie swoje i osób w moim otoczeniu.
- Depresja – Rozumiesz – Pomagasz.
- Higiena osobista i higiena otoczenia.
- Zasady zdrowego żywienia, dbania o zdrowy wygląd.
- Choroby XXI wieku (anoreksja, bulimia, osamotnienie).
- Jak radzić sobie ze stresem?
- Jak radzić sobie z izolacją, brakiem kontaktów z rówieśnikami?
- Palić czy nie – zdecyduj sam.
- Istota i sposób powstawania uzależnienia. Gdzie szukać pomocy?
- Dopalacze – co to jest?
- Gry i zabawy integrujące zespoły klasowe.
- Jak radzić sobie z lękiem i niepewnością?
- Metody i techniki efektywnej nauki.
- Czy komunikacja elektroniczna to przyszłość kontaktów międzyludzkich?
- W jaki sposób izolacja społeczna może wpłynąć na relacje międzyludzkie?
- Kultura języka, co to znaczy?
- Jak reagować na atak słowny?
- Jak przeciwstawić się agresji i przemocy ze strony innych?
- Jak radzić sobie z presją grupy rówieśniczej (asertywność)?
- Jak walczyć ze swoją złością?
- Internet, media społecznościowe – jak dbać o swoje bezpieczeństwo w sieci.
- Zasady bezpiecznego korzystania z portali społecznościowych.

- Człowiek jako istota społeczna a kontakty online.
- Sławni Polacy – patroni roku 2024.
- Patriotyzm i jego znaczenie dzisiaj.
- Lokalne miejsca pamięci narodowej.
- Samoakceptacja w życiu człowieka.
- Polub samego siebie.
- Co to jest manipulacja?
- Co to znaczy być tolerancyjnym?
- Ja wśród innych.
- Autorytety w moim życiu. Co to jest autorytet?
- Jakie wartości są w życiu najważniejsze?
- Dlaczego warto pomagać – idea wolontariatu

I ETAP EDUKACYJNY: KLASY I – III

Edukacja wczesnoszkolna ma za zadanie przygotować dziecko do uczestnictwa w życiu społeczności szkolnej i środowiska lokalnego.

Cele wychowania i sposób ich realizacji na tym etapie powinny być dostosowane do indywidualnych możliwości intelektualnych, emocjonalnych, społecznych i zdrowotnych dziecka będącego w młodszym wieku szkolnym. Wiadomości, umiejętności i postawy ukształtowane na tym etapie edukacyjnym stanowią bazę i punkt wyjścia do prowadzenia procesu wychowawczo-profilaktycznego na dalszych etapach kształcenia.

TREŚCI I DZIAŁANIA O CHARAKTERZE WYCHOWAWCZO –PROFILAKTYCZNYM DLA UCZNIÓW KLAS I – III

Zadania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym	Sposoby realizacji zadań	Osoby odpowiedzialne	Terminy
Wzajemne poznanie się. Wzmacnianie więzi z klasą i szkołą	1. Kształtowanie przyjaznego klimatu w klasie, budowanie przyjaznych relacji rówieśniczych. 2. Udział uczniów w wyborach i pracach samorządu klasowego, w procesie planowania pracy klasy. 3. Udział w zabawach integrujących zespół klasowy: andrzejki, walentynki, choinka szkolna, dyskoteki, wycieczki.	wychowawcy	cały rok według harmonogramu uroczystości

	4. Udział i przygotowanie uroczystości klasowych i szkolnych: ślubowanie klasy I, klasowe i szkolne imprezy okolicznościowe. 5. Udział w akcjach organizowanych przez szkołę, np.: Góra grosza, zbiórka nakrętek, baterii.		
Nauka radzenia sobie z izolacją, brakiem kontaktów z rówieśnikami	Integracja/ reintegracja zespołów uczniowskich. Prezentacja pasji uczniowskich. Oferta dodatkowych zajęć.	wychowawcy dyrektor szkoły	cały rok
Tworzenie warunków rozwoju indywidualnych zainteresowań	1. Prowadzenie kół zainteresowań, dodatkowych zajęć sportowych, świetlicowych. 2. Indywidualna praca z uczniem wybitnie uzdolnionym - przygotowanie uczniów do konkursów, zawodów sportowych. Prezentacja wyników na apelu, w gazetce szkolnej „Tornister”.	wychowawcy nauczyciel wychowania fizycznego nauczyciele świetlicy	cały rok
Poznanie reguł zachowania w miejscach publicznych	1. Poznanie i respektowanie praw i obowiązków ucznia: kodeks ucznia, Statut Szkoły, regulaminy. Stosowanie zasad i form dobrego zachowania. Stosowanie się do ustalonego wspólnie kodeksu zachowania w szkole i poza nią. 2. Udział w imprezach kulturalnych z zachowaniem zasad bezpieczeństwa	wychowawcy	cały rok

	i właściwego zachowania (wycieczki, wyjazdy do kina, na spektakle teatralne). Pogadanki na temat właściwego zachowania w różnych sytuacjach.		
Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro Kształtowanie właściwych postaw szlachetności i zaangażowania społecznego	1. Prowadzenie zajęć ukazujących wzorce osobowe, właściwe zachowania i postawy w literaturze, historii, współczesności. 2. Uczestnictwo w zajęciach mających na celu wyeliminowanie niepożądanych zachowań, wzmacnianie pozytywnych postaw. Ćwiczenie z uczniami prawidłowej reakcji w sytuacjach konfliktowych. Kształtowanie umiejętności zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej, w tym kulturę języka. 3. Kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła. Uświadomienie uczniom, że każdy może popełnić błąd. Przyznanie się i poprawa jest drogą do bycia lepszym człowiekiem.	wychowawcy pedagog	cały rok
Bezpieczeństwo Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach	1. Kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia: substancje trujące, pożar, wypadek. Lekcje z wychowawcą, apele, pogadanki, zajęcia warsztatowe i profilaktyczne. Utrwalenie numerów alarmowych.	wychowawcy policjant, wychowawcy	cały rok wrzesień, luty, maj,

życiowych, zapoznanie z procedurami w sytuacjach zagrożenia	2.Zapoznanie z podstawowymi znakami drogowymi, przepisami bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Utrwalenie zasad bezpieczeństwa w drodze do i ze szkoły, w czasie ferii zimowych, zabaw na śniegu i lodzie. Bezpieczeństwo w czasie wakacji. Pogadanki, prezentacje multimedialne, spotkania z policjantem.		czerwiec
	3.Organizacja pogadanek, zajęć warsztatowych dotyczących bezpieczeństwa w Internecie.	nauczyciel informatyki	wrzesień
	4.Kształtowanie umiejętności celowego korzystania z elektronicznych nośników informacji – Internet, gry komputerowe, telewizja.		
	5.Realizacja programu „Bądź widoczny – bądź bezpieczny”, „Bezpieczny Uczeń - Bezpieczna Szkoła ” przy współpracy z Policją, Strażą Pożarną.	wychowawcy, policjant	cały rok
	6. Zapoznanie uczniów z telefonami alarmowymi, z zasadami pierwszej pomocy .	wychowawcy	według harmonogramu pracy
	7. Zapoznanie z przepisami BHP, drogami ewakuacyjnymi w szkole. Przeprowadzenie próbnej ewakuacji		wrzesień

Wdrażanie ucznia do samodzielności	1.Uczestnictwo w pogadankach dotyczących samodzielności w wykonywaniu czynności samoobsługowych i pracy na lekcji. 2. Samodzielne korzystanie z biblioteki szkolnej - uczniowie poznają zasoby i zachęceni są do czytelnictwa. Spotkania z autorami książek dla dzieci.	wychowawcy klas nauczyciel biblioteki	cały rok
Tolerancja dla inności Prawa dziecka	1.Zapoznanie z prawami dziecka wynikającymi z Konwencji o Prawach Dziecka. 2.Poznanie praw i obowiązków ucznia. 3.Uświadomienie dzieciom, do kogo mogą się zwrócić z prośbą o pomoc. 4. Uczestniczenie w pogadankach na temat tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka. Kształtowanie właściwych postaw w stosunku do osób niepełnosprawnych, starszych i odmiennych kulturowo. 5.Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym.	wychowawcy klas pedagog	cały rok wrzesień cały rok
Dbałość o dobry klimat w szkole	1.Badanie samopoczucia ucznia w szkole. Obserwacja zachowań na tle rówieśników.	wychowawcy	cały rok

	2.Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania dobrych relacji z rówieśnikami. 3. Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi. 4.Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju. 5. Rozwijanie umiejętności rozwiązywania w pokojowy sposób konfliktów i sporów		
Kształtowanie postaw patriotycznych	1. Obchodzenie świąt i rocznic narodowych, upamiętnienie postaci i wydarzeń z przeszłości. 2. Uczenie szacunku do symboli narodowych oraz państwowych. 3. Rozwijanie poczucia solidarności ze środowiskiem lokalnym i małą ojczyzną. 4. Kształtowanie postawy tożsamości narodowej, wycieczki edukacyjne, zwiedzanie wystaw i muzeów. 5. Udział w apelach, uroczystościach szkolnych i pozaszkolnych oraz wycieczkach edukacyjnych.	wychowawcy nauczyciele	według harmonogramu uroczystości szkolnych

	6.Pogadanki na temat szkodliwości palenia papierosów i picia napojów alkoholowych przez dzieci, młodzież i dorosłych. 7.Zapoznanie z procedurami w sytuacjach zagrożenia: spotkanie z obcą osobą, kontakt z obcymi zwierzętami, substancjami trującymi (dopalacze, narkotyki). 8. Profilaktyka antykleszczowa „Chroń się przed kleszczami”. 9. Bilanse zdrowia i fluoryzacja.		
Profilaktyka chorób epidemiologicznych, w tym COVID 19	Wykorzystanie pakietów z MEiN. Zalecenia GIS, MZ, MEiN. Zapoznanie uczniów z procedurami bezpieczeństwa w szkole z uwzględnieniem procedur związanych z przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się COVID- 19.	wychowawcy	cały rok
Eliminowanie napięć psychicznych spowodowanych niepowodzeniami szkolnymi, trudnościami w kontaktach z	1.Praca z uczniami sprawiającymi trudności wychowawcze; kształtowanie systemu norm, zasad i wartości. 2.Otoczenie opieką uczniów posiadających opinie lub orzeczenie z poradni psychologiczno –	wychowawcy pedagog logopeda	cały rok

równieśnikami lub izolacją w czasie epidemii	pedagogicznej oraz mających problemy zdrowotne. 3.Organizacja zajęć: dydaktyczno – wyrównawczych, zajęć korekcyjno – kompensacyjnych, z zakresu profilaktyki logopedycznej, terapii logopedycznej. 4.Współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną.		
Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne	1. Udział uczniów w akcjach i inicjatywach proekologicznych, realizowanie programów i projektów z tym związanych. 2. Włączenie rodziców w realizację działań na rzecz ochrony środowiska	wychowawcy	cały rok
Pomoc rodzicom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych	1. Informowanie na bieżąco rodziców o postępach w nauce, frekwencji i zachowaniu ich dziecka w szkole i poza nią. Wywiadówki, dni otwarte - indywidualne spotkania z rodzicami. 2.Dostarczenie aktualnych informacji rodzicom, opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych poprzez spotkania ze	wychowawcy dyrektor pedagog zaproszeni specjaliści	cały rok

	specjalistami. 3. Indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicem. Podejmowanie wspólnych inicjatyw w zakresie rozwiązywania trudności lub eliminowania zagrożeń. 4. Zapoznanie rodziców z Konwencją o Prawach Dziecka, Statutem Szkoły, regulaminami, programami. 5. Udostępnianie wykazu instytucji, gdzie można uzyskać pomoc specjalistyczną. 6. Doskonalenie kompetencji rodziców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji, a także norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego poprzez uczestnictwo w kursach i szkoleniach organizowanych na terenie szkoły.		
Współpraca z rodzicami w budowaniu postawy prozdrowotnej i zdrowego trybu życia	Piknik rodzinny Śniadanie w szkole	wychowawcy	cały rok
Przeciwdziałanie	Ochrona ofiar przemocy: rozmowa z uczniem,	wychowawcy	cały rok

przemocy w rodzinie	konsultacje z rodzicami, w razie konieczności wszczęcie procedury „Niebieskiej karty”.		
---------------------	--	--	--

II ETAP EDUKACYJNY: KLASY IV-VIII

Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji podczas godzin do dyspozycji wychowawcy w klasach IV – VIII uwzględniają prawidłowości rozwoju oraz specyfikę zmian zachodzących w danym okresie życia. Realizując treści wychowawczo-profilaktyczne wychowawcy powinni skoncentrować się przede wszystkim na rozwijaniu potencjału dzieci i młodzieży ze szczególnym uwzględnieniem ich pozytywnych i mocnych stron. We współczesnej szkole wychowawca powinien kłaść nacisk na kształtowanie jednostek twórczych i kreatywnych. Powinien uczyć dzieci samodzielności, twórczego myślenia i działania, skutecznego komunikowania się, współdziałania w zespole, motywacji do poszukiwania nowych rozwiązań, dyskusowania na interesujące ich tematy, wyszukiwania potrzebnych informacji, wymieniania się własnymi doświadczeniami z innymi oraz rozwiązywania problemów. Powinien zachęcać uczniów do uznania uczenia się za czynność nagradzającą, umożliwiającą samorealizację, dostarczającą osobistej satysfakcji i wzbogacającą życie. Wychowawca musi być osobą kreującą i wspierającą rozwój indywidualny i społeczny wychowanka

**TREŚCI I DZIAŁANIA O CHARAKTERZE WYCHOWAWCZO –PROFILAKTYCZNYM
DLA UCZNIÓW KLAS IV – VIII**

Zadania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym	Sposoby realizacji zadań	Osoby odpowiedzialne	Terminy
Rozwój osobowości ucznia	1. Wspomaganie umiejętności samopoznania: • wykorzystywanie sytuacji szkolnych do treningu rozpoznawania własnych emocji, uczuć, predyspozycji i deficytów, • wdrażanie do autorefleksji, • uświadomienie, że każdej osobie ludzkiej, także jemu należy się szacunek. Lekcje wychowawcze, filmy edukacyjne, dyskusje, pogadanki. 2. Stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli: • kształtowanie umiejętności kontrolowania zachowania, panowania nad emocjami i kreowania własnego wizerunku, • rozpoznawanie własnych osiągnięć okazją do przeżywania sukcesu, • wdrażanie do samooceny. Lekcje wychowawcze, pogadanki, apele szkolne.	wychowawcy pedagog dyrektor nauczyciele przedmiotu logopeda specjaliści	cały rok

	3. Umiejętność wykorzystania własnego potencjału: • motywowanie do nauki szkolnej, • rozbudzanie i poszerzanie zainteresowań uczniów, stwarzanie warunków sprzyjających rozwojowi indywidualnych talentów i uzdolnień, praca z uczniem zdolnym, • pomoc w radzeniu sobie z własnymi niedoskonałościami, • praca z uczniem o specyficznych potrzebach edukacyjnych. Przygotowanie do konkursów i zawodów sportowych. Nagroda dla najlepszego ucznia w szkole, dyplomy i nagrody za wyniki w konkursach przedmiotowych, sportowych, prezentacja wyników na apelu, w gazecie szkolnej „Tornister”, stronie internetowej szkoły. Prowadzenie zajęć dydaktyczno – wyrównawczych, korekcyjno – kompensacyjnych, rewalidacyjnych, logopedycznych zgodnie z zaleceniami w wydanych opiniach i orzeczeniach. 4. Uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych i kołach zainteresowań.		
Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w	1. Zapoznanie uczniów z normami współżycia społecznego, doskonalenie kompetencji emocjonalnych i społecznych poprzez: • promowanie zasad bezpiecznego i kulturalnego	wychowawcy nauczyciele pedagog	cały rok

zespole	zachowania się, • poszanowanie praw i potrzeb innych, • kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu, • udzielanie sobie wzajemnej pomocy, • rozwijanie samorządności, • budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej , • wdrażanie do empatii, • współpraca w zespołach, • kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania swoich potrzeb, • kształtowanie umiejętności efektywnego zachowania się w sytuacjach trudnych, konfliktowych, ryzykownych, • rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji. Lekcje wychowawcze. Pogadanki. Stawianie uczniów w hipotetycznych sytuacjach wymagających zajęcia odpowiedniego stanowiska. Warsztaty i prelekcje metodyczne specjalistów. 3. Eliminowanie zachowań agresywnych poprzez: • kształtowanie umiejętności nieagresywnego rozwiązywania konfliktów i zachowania się w sytuacji problemowej, • rozpoznawanie i nazywanie zachowań agresywnych, • nabywanie wiedzy na temat metod przeciwdziałania	zaproszeni specjaliści z PPP	
---------	--	------------------------------	--

	przemocy w szkole, • uświadomienie zagrożeń wynikających z wagarowani, • stwarzanie atmosfery otwartości i zaufania, • budzenie poczucia przynależności do klasy i szkoły, • wymaganie od uczniów odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnej pomocy. Lekcje wychowawcze. Pogadanki. Stawianie uczniów w hipotetycznych sytuacjach wymagających zajęcia odpowiedniego stanowiska. Warsztaty i prelekcje metodyczne specjalistów. Zwiększenie nadzoru na przerwach.		
Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich	1. Zapoznanie uczniów z dokumentami szkoły (Statut Szkoły, regulaminy, procedury). 2. Wytworzenie potrzeby aktywnego udziału w życiu szkoły, stymulowanie postaw prospołecznych poprzez: • zachęcanie do aktywnego udziału w życiu szkoły, • poszanowanie mienia szkoły, • tworzenie zwyczajów i tradycji szkoły, • wdrażanie do odpowiedzialności za siebie i innych, • wzmacnianie integracji klasowej, • budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych, • tworzenie przyjaznego klimatu w klasie i szkole, • wzmacnianie więzi z klasą i szkołą. Wybory samorządu klasowego, udział w pracach Samorządu Szkolnego i klasowego. Udział uczniów w procesie planowania pracy klasy i szkoły. Uczestnictwo i	wychowawcy	cały rok

	udział w Świącie Szkoły, Pikniku Rodzinnym, wycieczkach, uroczystościach szkolnych, zabawach i dyskotekach.		
Kształtowanie postaw patriotycznych	1.Zapoznanie uczniów z historią Polski i regionu, zabytkami, kulturą. Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego. Lekcje historii, filmy edukacyjne – wykorzystanie tablic multimedialnych, uroczystości szkolne, wycieczki szkolne. 2.Uczestnictwo i udział w akademiach i uroczystościach szkolnych i lokalnych przygotowanych przez uczniów dla uczniów i całej społeczności szkolnej oraz zaproszonych gości. 3.Kształtowanie tożsamości narodowej przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultury innych krajów. 4. Wykonanie okazjonalnych gazetek w klasach i na holu szkoły.	wychowawcy nauczyciel historii nauczyciele odpowiedzialni za przygotowanie akademii i uroczystości	cały rok według harmonogramu uroczystości
Kształtowanie postaw i nawyków proekologicznych	1.Rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska. Ukazanie wpływu codziennych czynności i zachowań na stan środowiska naturalnego. 2. Uwrażliwienie na związek degradacji środowiska ze zdrowiem człowieka. 3. Uczestnictwo w konkursach związanych z tematyką ekologiczną. Działania ekologiczne: „Sprzątanie świata”,	wszyscy nauczyciele	cały rok

	zbiórka zużytych baterii, plastikowych nakrętek		
Zapobieganie samowolnemu opuszczaniu zajęć lekcyjnych	1.Zapobieganie samowolnemu opuszczaniu zajęć lekcyjnych. Omówienie konsekwencji takich zachowań. 2.Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia. 3.Lekcje wychowawcze.	wychowawcy wszyscy nauczyciele	cały rok
Likwidacja deficytów rozwojowych, w szczególności u dzieci ze specyficznymi potrzebami edukacyjnym	1.Organizacja zajęć dydaktyczno –wyrównawczych, zajęć korekcyjno - kompensacyjnych, rewalidacyjnych, logopedycznych. 2.Współpraca z poradnią psychologiczno - pedagogiczną.	wychowawcy nauczyciele specjaliści	cały rok
Integrowanie działań wychowawczych szkoły i rodziny	1.Spotkania rodziców z wychowawcami na zebraniach, dniach otwartych. 2.Udział rodziców w organizowanych przez szkołę uroczystościach i imprezach szkolnych.	wychowawcy	według harmonogramu spotkań
Pomoc rodzicom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych	1.Bieżące informowanie rodziców o sytuacji dziecka w szkole i poza nią. 2.Indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicem.	wychowawcy pedagog zaproszeni specjaliści	cały rok

Eliminowanie napięć psychicznych spowodowanych niepowodzeniami szkolnymi, trudnościami w kontaktach z rówieśnikami lub izolacją w czasie epidemii	3.Zapoznanie rodziców z Konwencją o Prawach Dziecka, Statutem Szkoły, regulaminami, programami. 4.Doskonalenie kompetencji rodziców w zakresie profilaktyki używania przez dzieci niebezpiecznych środków i substancji poprzez uczestnictwo w kursach, szkoleniach. 5.Dostarczenie aktualnych informacji rodzicom, nauczycielom, opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych poprzez spotkania ze specjalistami. 6. Konsultacje dla rodziców. Współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w ramach której funkcjonuje punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin, w którym zatrudniony jest psycholog i terapeuta ds. uzależnień. 7. Pomoc Psychologiczno-Pedagogiczna, strategie radzenia sobie ze stresem, programy profilaktyczne.	dyrektor	
Bezpieczeństwo	1.Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa ucznia w szkole, ochrona przed skutkami niepożądanych działań ludzi z zewnątrz. 2.Zaznajamianie i systematyczne przypominanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach, minimalizowanie	wychowawcy policjant nauczyciel techniki	według harmonogramu spotkań

	zagrożeń związanych z drogą do i ze szkoły. Pogadanki, filmy edukacyjne, spotkania z policjantami z posterunku w Świerczach. 3.„Bezpieczni na drodze”- zdobywanie karty rowerowej przez uczniów z klasy IV 4.Zapoznanie z przepisami BHP, drogami ewakuacyjnymi w szkole. Przeprowadzenie próbnej ewakuacji. 5.Kształtowanie gotowości i umiejętności udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach. Filmy edukacyjne, praktyczne działanie pod nadzorem ratownika medycznego . 6.Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i właściwego zachowania się w sytuacjach niebezpiecznych. Filmy, rozmowy kierowane, pogadanki, dyskusje. 7. Uświadomienie zagrożeń związanych z życiem towarzyskim, podróżami, aktywnością w okresach wolnych od nauki. Filmy edukacyjne, spektakle teatralne organizowane i finansowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych .	dyrektor ratownik medyczny pedagog	maj, czerwiec wrzesień cały rok
Zdrowy styl życia	1.Bezpieczne zachowania w warunkach pandemii. Zapoznanie uczniów z zasadami i procedurami	wychowawcy	cały rok

	obowiązującymi w szkole, drodze do i ze szkoły, w czasie zagrożenia epidemicznego koronawirusem. 2.Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia. Umiejętne zagospodarowanie czasu wolnego. Pogadanki na tematy zdrowia i zdrowego trybu życia. 3.Zwracanie uwagi na higienę ciała, dbanie o schludny wygląd zewnętrzny, racjonalne odżywianie się. 4.Fluoryzacja zębów – program profilaktyczny. 5.Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego. Rozwijanie sprawności fizycznej szczególnie na lekcjach wychowania fizycznego. 6.Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego. Organizowanie wycieczek, udział uczniów w gminnych i powiatowych zawodach sportowych, organizowanie w czasie Pikniku Rodzinnego zawodów sportowych, turniejów, rozgrywek sportowych, zabawa na dmuchanym placu zabaw. Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, kół zainteresowań. 7.Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem i sytuacjami trudnymi.	nauczyciel wychowania fizycznego nauczyciel biologii pielęgniarka dyrektor pedagog	
--	--	---	--

Nauka radzenia sobie z izolacją, brakiem kontaktów z rówieśnikami	8.Organizowanie zajęć sportowych w szkole i poza nią: - turnieje tenisa stołowego, - spartakiada lekkoatletyczna, - biegi przełajowe, - rozgrywki w piłkę nożną, piłkę halową. 9.Organizacja szkolnych i poza szkolnych konkursów wiedzy, konkursów plastycznych dotyczących promocji zdrowia. Integracja/ reintegracja zespołów uczniowskich. Prezentacja pasji uczniowskich. Oferta dodatkowych zajęć.		
Profilaktyka zagrożeń Wdrażanie uczniów w przestrzeganie procedur bezpieczeństwa obowiązujących w szkole	1.Środki i substancje psychoaktywne. Kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych środków psychoaktywnych przez uczniów: • diagnoza środowiska ucznia - ankiety, wywiady, rozmowy, • wyposażenie nauczycieli, uczniów i rodziców w wiedzę o uzależnieniach - w szczególności sięgania po narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy, • wyposażenie nauczycieli, uczniów i rodziców w wiedzę o możliwościach szukania pomocy - pedagogizacja rodziców, szkolenia, kursy, profilaktyczne spektakle, broszury, plakaty, gazetki	wychowawcy pedagog zaproszeni specjaliści	cały rok

	ściennie, artykuły dotyczące profilaktyki uzależnień, • Apel Stop Nałogom, • Bieżące informowanie rodziców / prawnych opiekunów o widocznej zmianie w zachowaniu dziecka, o swoich sugestiach i spostrzeżeniach. 2. Agresja, przemoc psychiczna, zachowanie dyskryminacyjne, cyberprzemoc: • systematyczna edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z własnymi trudnymi uczuciami, ochrona przed agresją, przemocą, • zapoznanie uczniów ze zbiorem zasad i norm obowiązujących w szkole, • pogadanki, lekcje wychowawcze, • stała współpraca z pracownikami szkoły w zakresie zaobserwowanych negatywnych zachowań uczniów, • reagowanie na wszystkie niepożądane zachowania ucznia, • spotkania z przedstawicielami Policji dotyczące odpowiedzialności nieletnich. 3. Wsparcie szkolnych programów profilaktycznych, dostarczanie do szkół niezbędnych materiałów edukacyjnych, plakatów i artykułów dotyczących profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy, promocji zdrowego stylu życia wolnego od nałogów, prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.		
		Gmina Gzy w ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania	

Stres jako problem społeczny	Organizacja i finansowanie wyjazdów na spektakle teatralne dotyczące profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży. 3.Ukształtowanie pożądanych społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych poprzez: • propagowanie wiadomości dotyczących zagrożeń cywilizacyjnych (terroryzm, głód, choroby), • omawianie zagrożeń związanych z korzystaniem z sieci Internet, ujawnianie danych osobowych, • udział w szkolnych, pozaszkolnych i ogólnopolskich akcjach profilaktycznych, • wykorzystanie w praktyce umiejętności rozpoznawania i radzenia sobie z niepożądanymi wpływami środowiska rówieśniczego, środków masowego przekazu, mediów społecznościowych i reklamy. 4.Doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców i rodziców w zakresie profilaktyki uzależnień w formie szkoleń i kursów. 5. Wykorzystanie pakietów z MEiN. Zalecenia GIS, MZ, MEiN. Diagnozowanie, trening, rozwój osobisty, rozwijanie umiejętności rozładowywania stresu, warsztaty, procedura działania w sytuacji kryzysowej.	Narkomanii wychowawcy pedagog	
-------------------------------------	---	---	--

Motywowanie rodziców do współpracy ze szkołą	Warsztaty dla rodziców na temat procesu komunikowania się w rodzinie i szkole jako istotny czynnik zapobiegania problemom wychowawczym.	wychowawcy pedagog	cały rok
Rodzicielska profilaktyka – negatywne skutki izolacji, uzależnienia, rozpoznawanie kryzysu	Filmy, szkolenia, spotkania.	pedagog	cały rok
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	1. Diagnoza środowiska: - wczesne wykrywanie form przemocy wśród uczniów, - ochrona ofiar przemocy: rozmowy z uczniem, - konsultacje z rodzicami, w razie konieczności wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”. 2. Współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia. 3. Poglębianie wiedzy pedagogicznej w zakresie problematyki przemocy, uczestnictwo w szkoleniach.	wychowawcy pedagog	cały rok

Przebieg pracy wychowawczo - profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i stanowią podstawę do planowania zamierzeń wychowawczych w kolejnych latach szkolnych. Są to:

- sprawozdania wychowawców z realizacji planów pracy wychowawczej,
- ankieta skierowana do uczniów dotycząca bezpieczeństwa, postaw, zainteresowań,
- ankieta skierowana do rodziców dotycząca bezpieczeństwa, postaw i zainteresowań ich dzieci,
- ankieta skierowana do nauczycieli w celu uzyskania informacji na temat realizacji założeń programu wychowawczo - profilaktycznego i ewentualnej jego modyfikacji,
- analiza problemów i trudności wychowawczych przeprowadzona przez pedagoga szkolnego na podstawie danych zebranych od nauczycieli, wychowawców, rodziców i uczniów,
- obserwacja uczniów w różnych sytuacjach szkolnych,
- wywiady i rozmowy z uczniami, rodzicami, nauczycielami, wychowawcami.

**PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH
Z UDZIAŁEM UCZNIA
OBOWIĄZUJĄCE W PUBLICZNEJ SZKOLE PODSTAWOWEJ W PRZEWODOWIE
PODUCHOWNYM**

Zasady ogólne:

Postępowanie w sytuacjach kryzysowych z udziałem ucznia powinno być prowadzone w możliwie najszybszym czasie i przy zapewnieniu bezpieczeństwa psychofizycznego ucznia. Uczeń i jego rodzice mają prawo do pełnej informacji o sytuacji i podjętych przez szkołę działaniach ich dotyczących.

Osobą odpowiedzialną na terenie szkoły za respektowanie praw ucznia jest dyrektor szkoły. Osobą odpowiedzialną za monitorowanie respektowania praw ucznia jest wychowawca. Uczniowie wykraczający poza normy prawne i zasady zachowania akceptowane w szkole ponoszą sankcje przewidziane w Statucie Szkoły.

W sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia pisemnie Sąd Rodzinny lub Policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

Nauczyciel dokumentuje zaistniałe zdarzenia na terenie szkoły, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń.

SZKOLNE PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH TRUDNYCH obejmują następujące sytuacje z udziałem uczniów:

- 1) Nierealizowanie obowiązku szkolnego.
- 2) Objęcie ucznia pomocą psychologiczno - pedagogiczną.
- 3) Agresja i przemoc rówieśnicza.
- 4) Rażące naruszenie dyscypliny na zajęciach lekcyjnych.
- 5) Łamanie prawa przez ucznia w stosunku do nauczyciela.
- 6) Palenie papierosów.
- 7) Alkohol i narkotyki (uczeń pod wpływem substancji, posiadanie substancji, znaleziona substancja na terenie szkoły).
- 8) Demoralizacja.
- 9) Czyny karalne na terenie szkoły.
- 10) Zniszczenie mienia szkolnego.
- 11) Osoba obca na terenie szkoły.

Do reagowania na powyższe sytuacje zobowiązani są wszyscy pracownicy szkoły. Uczeń i jego rodzice mają prawo do pełnej informacji o sytuacjach i podjętych przez szkołę działaniach ich dotyczących.

Nierealizowanie obowiązku szkolnego.

1. W przypadku stwierdzenia nieobecności nieusprawiedliwionej, wychowawca klasy ma obowiązek podjąć następujące działania:

- a) sprawdzić sytuację ucznia (zbadać przyczynę nieobecności) poprzez kontakt telefoniczny, korespondencyjny oraz wysłanie wiadomości do rodziców / prawnych opiekunów ucznia,
- b) w sytuacji braku kontaktu w rodzicami / prawnymi opiekunami ucznia bądź braku skuteczności interwencji (co najmniej dwie próby) wychowawca ma obowiązek podjąć dalsze kroki, tj.:

- wizyta w domu ucznia ;
- kontakt z dzielnicowym lub inną instytucją wspierającą opiekę i rozwój dziecka w celu interwencji;

2. W przypadku stwierdzenia nieobecności nieusprawiedliwionej przekraczającej 50% zajęć lekcyjnych w danym miesiącu, tj. ok. 65 godzin lekcyjnych, dyrektor szkoły wysyła : "Upomnienie" dotyczące nierealizowania obowiązku szkolnego do rodziców / opiekunów prawnych ucznia;
3. Jeśli po upływie 7 dni od otrzymania "Upomnienia" przez rodziców / opiekunów prawnych, uczeń nadal nie realizuje obowiązku szkolnego, dyrektor dostarcza do Urzędu Gminy "Wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego";
4. Na wniosek dyrektora szkoły, Wójt Gminy wszczyna postępowanie egzekucyjne, które skutkować może karą pieniężną w wysokości do 5 000 zł;
5. Równocześnie, zgodnie z ustawą o postępowaniu w sprawach nieletnich, szkoła może wystąpić do Sądu Rejonowego z prośbą o wydanie postanowienia w sprawie ucznia nierealizującego obowiązku szkolnego.

Objęcie ucznia pomocą psychologiczno - pedagogiczną.

1. Z uwagi na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia, wynikające w szczególności:
 - z niepełnosprawności;
 - z niedostosowania społecznego;
 - z zagrożenia niedostosowaniem społecznym;
 - ze szczególnych uzdolnień;
 - ze specyficznych trudności w uczeniu się;
 - z zaburzeń komunikacji językowej;
 - z choroby przewlekłej;
 - z sytuacji kryzysowych lub traumatycznych;
 - z niepowodzeń edukacyjnych;
 - z zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego, kontaktami środowiskowymi;
 - z trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą; uczeń może zostać objęty pomocą psychologiczno - pedagogiczną na terenie szkoły; zgodnie z rozporządzeniem MEN z dnia 30.04.2013 roku. Szczegółowe procedury udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole dostępne są na stronie internetowej szkoły oraz w sekretariacie szkoły;

Agresja i przemoc rówieśnicza.

1. Sytuacje w których należy podjąć postępowanie dotyczą:
 - naruszenia nietykalności fizycznej innych osób,
 - naruszenia godności osobistej innych osób (wulgaryzmy, przemoc psychiczna)
2. Każdy członek społeczności szkolnej (uczeń, nauczyciel, pracownik niepedagogiczny, rodzic) ma obowiązek zareagować na sytuacje agresji i przemocy na terenie szkoły poprzez:
 - uczeń - poinformowanie o zajściu osoby dorosłej;
 - pracownik szkoły - zdecydowane przerwanie negatywnych zachowań sprawcy wobec ofiary,
 - rodzic - zgłoszenie faktu agresji i przemocy wychowawcy, dyrektorowi.
2. Wychowawca przeprowadza rozmowę wyjaśniającą - identyfikuje ofiarę, agresora i świadków zdarzenia oraz podejmuje interwencję profilaktyczną - wychowawczą wobec agresora.
3. Ofiara zajścia zostaje objęta szczególną uwagą oraz, w razie potrzeby, opieką.
4. W zależności od nasilenia problemu, uczeń będący agresorem może za zgodą rodziców zostać zobowiązany do udziału w indywidualnych zajęciach z wychowawcą (pedagogiem szkolnym). Uczeń wraz z rodzicami może też zostać skierowany do innej placówki świadczącej pomoc psychologiczno - pedagogiczną.
5. W razie powtarzających się lub szczególnie niebezpiecznych zachowań agresywnych na terenie szkoły, wobec ucznia podejmowane są następujące kroki (w zależności od nasilenia problemu):
 - rozmowa interwencyjna z wychowawcą;

- rozmowa dyscyplinująca z udziałem dyrektora szkoły;
 - spisanie kontraktu z udziałem rodziców / opiekunów prawnych, wychowawcy oraz dyrektora, w którym uczeń zobowiązuje się do przestrzegania ustalonych reguł, naprawienia wyrządzonej szkody oraz do poniesienia konsekwencji w razie złamania zasad kontraktu;
7. W razie braku efektu powyższych działań szkoła może zwrócić się do Sądu Rejonowego o wydanie postanowienia w sprawie ucznia.

Rażące naruszenie dyscypliny na zajęciach lekcyjnych.

1. Jeżeli uczeń w rażący sposób narusza dyscyplinę podczas zajęć lekcyjnych, tzn. znacząco utrudnia lub uniemożliwia prowadzenie zajęć, nauczyciel może wezwać (za pośrednictwem innego ucznia) wychowawcę, wychowawcę świetlicy, nauczyciela biblioteki lub inną dyspozycyjną w danym momencie osobę.
2. Jeżeli interwencja nie przyniesie pożądanego skutku, nauczyciel może podjąć decyzję o konieczności odosobnienia ucznia w celu zapewnienia klasie odpowiednich warunków do nauki. Odosobnienie następuje przez przejście do świetlicy, biblioteki i wykonywanie tam zadania zleconego przez nauczyciela, dotyczącego tematu lekcji.
3. Warunkiem uzyskania obecności na zajęciach edukacyjnych, z których uczeń został odizolowany, jest zaliczenie zadanego materiału. Nauczyciel na kolejnej lekcji może sprawdzić fakt wykonania zadania poprzez kontrolę zeszytu lub krótką kartkówkę. Wykonanie zadania lub kartkówka mogą podlegać ocenie.

Łamanie prawa przez ucznia w stosunku do nauczyciela.

1. Nauczyciel korzysta w związku z pełnieniem obowiązków służbowych z prawa do ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy państwowych (Karta Nauczyciela art.63).
 2. Łamanie prawa w stosunku do nauczycieli obejmuje takie zachowania, jak: słowne groźby, zwerbalizowane lub w postaci sms-ów, zniesławienie wulgaryzmami, zastraszanie, szantaż, naruszanie nietykalności cielesnej, okradanie, niszczenie mienia prywatnego.
 3. Organ prowadzący oraz dyrektor są obowiązani z urzędu występować w obronie nauczyciela, gdy ustalone dla nauczyciela uprawnienia zostaną naruszone.
- Uczeń ponosi odpowiedzialność za łamanie prawa w stosunku do nauczyciela według stosownych przepisów prawa.

Samowolne opuszczanie zajęć lub szkoły przez ucznia.

1. W przypadku, gdy uczeń samowolnie opuszcza lekcję, nauczyciel prowadzący zajęcia po stwierdzeniu nieobecności niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły, jego zastępcę.
2. Ww. osoby starają się ustalić miejsce pobytu ucznia w czasie nieobecności na zajęciach.
3. Jeżeli uczeń nie przebywa na terenie szkoły, nauczyciel, wicedyrektor lub dyrektor natychmiast powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) o zdarzeniu. Po wyczerpaniu wszystkich możliwości - kontaktu z rodzicami i ustalenia miejsca pobytu ucznia, zawiadamia policję.
4. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem w ich obecności. Zobowiązuje ucznia do zaniechania samowolnego opuszczania zajęć, rodziców do kontrolowania frekwencji dziecka. Ustala z rodzicami strategię postępowania. Sporządza notatkę ze spotkania.

Palenie papierosów.

1. Osoba, która zauważy, że uczeń pali papierosy (w szkole lub jej obrębie), zgłasza ten fakt wychowawcy klasy.

2. Wychowawca przeprowadza z uczniem rozmowę profilaktyczną o negatywnych skutkach palenia papierosów zobowiązując ucznia do zaniechania negatywnego postępowania.
3. Wychowawca klasy informuje rodziców / opiekunów prawnych.
4. Każdorazowo w sytuacji palenia papierosów uczeń otrzymuje ujemne punkty z zachowania.
5. Notoryczne łamanie porządku szkolnego poprzez palenie papierosów może zostać zgłoszone do Sądu Rejonowego.
6. Jeśli uczeń przejawia również inne zachowania świadczące o demoralizacji, wszczynana zostaje odpowiednia procedura.

Alkohol i narkotyki.

W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków powinien podjąć następujące kroki:

1. Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły, który wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
2. Osoba wyznaczona przez dyrektora odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego, stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Dyrektor szkoły lub osoba przez niego wyznaczona powiadamia rodziców/opiekunów prawnych, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia albo przekazaniu

go do dyspozycji funkcjonariuszom policji - decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.

4. Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób.

W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych - na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.

5. Po powrocie ucznia do szkoły, dyrektor wraz z wychowawcą przeprowadzają z uczniem rozmowę dyscyplinującą. Uczeń otrzymuje ujemne punkty z zachowania.
6. Jeśli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.

W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczek ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.

2. O swoich podejrzeniach powiadamia dyrektora szkoły, który informuje rodziców/opiekunów prawnych ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.

3. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania substancji i pokazania zawartości teczek, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.

4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, dyrektor lub osoba przez niego wyznaczona, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji.

Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel / dyrektor lub osoba przez niego wyznaczona dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk, powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile jest to możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, który wzywa policję.
3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

Demoralizacja.

Demoralizacja - zgodnie z art.4 § 1 Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich - naruszanie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, włóczęgostwo, udział w działalności grup przestępczych.

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń który, nie ukończył 18-tu lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz uczniem w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję.
5. Podobnie, w sytuacji, gdy szkoła wykorzystwała wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkanie z dyrektorem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

Czyny karalne na terenie szkoły.

Przez „czyn karalny” rozumie się czyn zabroniony przez ustawę jako:

- a) przestępstwo lub przestępstwo skarbowe albo
- b) wykroczenie określone w art. 51, 62, 69, 74, 76, 85, 87, 119, 122, 124, 133 lub 143 Kodeksu wykroczeń. Do czynów karalnych ściganych z urzędu należą m.in.: bójki (co najmniej dwóch uczestników na dwóch), pobicia (dwóch, trzech lub więcej na jednego), wymuszenia pieniędzy z użyciem przemocy (rozbój), kradzież, uszkodzenie ciała (agresja fizyczna) - jeżeli lekarz sądowy oceni niezdolność powyżej 7 dni, do 7 dni przestępstwo jest ścigane na wniosek rodziców (prawnych opiekunów).

Postępowanie wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego:

1. Udzielenie pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnienie jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza w przypadku, kiedy ofiara doznała obrażeń.
8. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
9. Powiadomienie rodziców ucznia.

10. Niezwłoczne wezwanie policji w przypadku kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia środków przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

Postępowanie wobec ucznia — sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa:

1. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
2. Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
3. Przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły pod opiekę.
4. Powiadomienie rodziców ucznia - sprawcy.
5. Niezwłoczne powiadomienie policji w przypadku gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała itp.) lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.
6. Zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).

Zniszczenie lub zawłaszczenie mienia szkolnego i prywatnego

1. W przypadku zgłoszenia zniszczenia lub zawłaszczenia sprawą zajmuje się pracownik pedagogiczny, któremu zniszczenie lub zawłaszczenie zgłoszono.
2. O fakcie zniszczenia lub zawłaszczenia bezzwłocznie powiadamiany jest Dyrektor szkoły.
3. Dyrektor szkoły lub wyznaczona przez niego osoba podejmuje czynności mające na celu ustalenie sprawcy zniszczenia lub zawłaszczenia oraz powiadamia o swoich działaniach rodziców ucznia podejrzanego o dokonanie zniszczenia lub zawłaszczenia oraz w przypadku zniszczenia lub zawłaszczenia mienia prywatnego, rodzice ucznia poszkodowanego.
4. Rodzice ucznia zobowiązani są pokryć koszty zakupu lub naprawy zniszczonego lub zawłaszczonego mienia szkolnego. Rodzice ucznia poszkodowanego mają prawo wystąpić do rodziców sprawcy o pokrycie kosztów zakupu lub naprawy mienia prywatnego.
5. W przypadku, gdy wartość zniszczonego lub zawłaszczonego mienia przekracza kwotę zgodną z aktualnym stanem prawnym, sprawa obligatoryjnie jest zgłaszana Policji.

Osoba obca na terenie szkoły:

1. Każdy, kto nie jest obecnie uczniem lub pracownikiem szkoły, traktowany jest jako osoba obca.
2. Wszyscy pracownicy szkoły powinni zwracać uwagę na osoby obce przebywające na terenie szkoły - zapytać o cel pobytu oraz skierować do sekretariatu lub w razie możliwości pomóc w rozwiązaniu problemu. Dyrektor szkoły podejmuje decyzję co do zasadności pobytu osoby obcej na terenie szkoły. Na tej podstawie ma prawo zabronić wstępu do szkoły.

W razie notorycznego łamania norm i zasad obowiązujących w szkole, wobec ucznia mogą zostać podjęte następujące działania (jeżeli nie zostały ujęte w powyższych procedurach):

- rozmowa interwencyjna z wychowawcą,
- rozmowa z udziałem rodziców / opiekunów prawnych,
- rozmowa dyscyplinująca z udziałem dyrektora szkoły,
- spisanie kontraktu z udziałem rodziców/opiekunów prawnych, wychowawcy oraz dyrektora, w którym uczeń zobowiązuje się do przestrzegania ustalonych reguł, naprawienia wyrządzonej szkody oraz do poniesienia konsekwencji w razie złamania zasad kontraktu,
- skierowanie sprawy do Sądu Rejonowego.

Samowolne opuszczanie zajęć lub szkoły przez ucznia.

1. W przypadku, gdy uczeń samowolnie opuszcza lekcję, nauczyciel prowadzący zajęcia po stwierdzeniu nieobecności niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły, jego zastępcę.
2. Ww. osoby starają się ustalić miejsce pobytu ucznia w czasie nieobecności na zajęciach.

3. Jeżeli uczeń nie przebywa na terenie szkoły, nauczyciel, wicedyrektor lub dyrektor natychmiast powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) o zdarzeniu. Po wyczerpaniu wszystkich możliwości - kontaktu z rodzicami i ustalenia miejsca pobytu ucznia, zawiadamia policję.

4. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem w ich obecności. Zobowiązuje ucznia do zaniechania samowolnego opuszczania zajęć, rodziców do kontrolowania frekwencji dziecka. Ustala z rodzicami strategię postępowania. Sporządza notatkę ze spotkania.